

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 411/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Suomen tuen jatkumisesta koulutussektorin kehitysyhteistyölle ja sitä toteuttavalle Global Partnership for Education -koulutusrahastolle

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Inka Hopsun /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 411/2025 vp:

Onko hallituksen tavoite, että Suomi pysyy tunnustettuna koulutuksen kehittäjänä ja puolestapuhujana,

onko hallitus sitoutunut jatkamaan taloudellista tukea ja teknistä apua Global Partnership for Education (GPE) -koulutusrahastolle vuosien 2026–2030 aikana ja

miten hallitus aikoo varmistaa, että Suomen kehitysyhteistyön rahoitus säilyy linjassa kehityspoliittisten prioriteettien kanssa myös koulutuksen rahoitusosuuden osalta ja säilyttämme roolimme luotettavana ja vahvana kumppanina globaalien koulutushaasteiden ratkomisessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Koulutus on yksi Suomen kehitysyhteistyön painopisteistä ja vahvuusalueista. Suomi jatkaa pitkäjänteistä, suunnitelmallista ja ennakoitavaa kansainvälistä työtään koulutuksen kehittäjänä ja puolestapuhujana.

Suomi on ollut mukana Global Partnership for Education -rahaston (GPE) strategisessa opetussektoria koskevassa johtokuntatyössä ja tukenut sitä vuosien 2021–2025 aikana yhteensä 25 miljoonalla eurolla. Lisäksi Suomi on mukana Education Cannot Wait (ECW) -rahastossa ja tukee sitä vuosien 2023–2026 aikana yhteensä 8 miljoonalla eurolla. ECW on yksi opetussektorin humanitaarisista toimijoista konflikti- ja kriisialueilla. Suomi on myös kanssapuheenjohtaja kansainvälisessä kouluruokakoalitiassa, joka perustettiin Suomen, Ranskan, Brasilian ja Maailman ruokaohjelman (World Food Programme, WFP) yhteistyön tuloksena. Suomi on rahoittanut WFP:n kouluruokaohjelmia (ml. tuki sihteeristölle) vuosina 2023–2025 yhteensä 12,5 miljoonalla eurolla. Suomella on myös kahdenvälistä opetussektorin yhteistyötä esimerkiksi Etiopiassa ja Nepalissa. Lisäksi Suomi on rahoittanut UNICEFin innovaatiotoimintaa koulutusinnovaatioiden ja

innovatiivisen rahoituksen keskusten tukena vuosina 2021–2025 yhteensä 25,3 miljoonalla eurolla. Uudelle toimintakaudelle 2026–2028 ulkoministeriön rahoitusosuudeksi esitetään n. 27,8 miljoonaa euroa.

Lisäksi Suomi tekee läheistä yhteistyötä EU:n ja muiden rahoittajien kanssa, mukaan lukien kehityspoliittisia hankkeita ja investointeja edistävä Global Gateway -strategia ja sen lippulaiva-aloitteet Afrikassa sekä Team Europe -hankkeet.

Edellä mainitut toiminnot ovat mahdollistaneet Suomen pitkäjänteisen vaikuttamistyön, jonka tuloksia on opetussektorilla mm. tyttöjen aseman, opettajankoulutuksen, vammaisinklusion ja digitalisaation paremmassa huomioimisessa, muun muassa GPE:n strategisissa linjauksissa.

GPE tarjoaa eri yhteistyökumppaneille merkittävän globaalin foorumin poliittisiin ja teknisiin keskusteluihin opetussektorin tärkeästä roolista ja koulutuksen tulevaisuudesta. Suomelle tämä on hyödyllistä ajatellen mahdollisuuksiimme edistää kehityspoliittisia prioriteettejamme opetussektorin asiantuntemuksemme avulla. Tämä on myös merkittävä kanava uusien kontaktien luomiseen suomalaisten kansalaisjärjestöjen ja yksityissektorien toimijoille. Esimerkiksi Kirkon ulkomaanapu (KUA) on saanut hiljattain GPE:n grant agent -statuksen, joka antaa KUA:lle mahdollisuuden kilpailla kansalaisyhteiskunnan toimijoille avoinna olevissa GPE:n hanketoteutuksien hauissa kehittyviin maihin.

Suomi on GPE:n pitkäjänteinen kumppani. Vahvuksiimme nojaten olemme viime aikoina tukenet GPE:tä opetussektorin vammaisinklusion valtavirtaistamisessa. Opetushallituksen alaisen FinCEEDin sekondeeraama asiantuntija keskittyykin tällä hetkellä juuri tähän työhön GPE:ssä.

Suomen taloudellisen tilanteen tasapainottamiseksi hallitus toteuttaa säästöjä, jotka koskevat myös kehitysyhteistyötä. Neljässä vuodessa kehitysyhteistyöstä leikataan hallituksen päätösten mukaisesti yhteensä 1 305 miljoonaa euroa. Säästöt kohdistuvat laaja-alaisesti moniin käyttösuunnitelmakohteisiin, joissa on ollut sitomatonta määrärahaa, koska jo vahvistetuista rahoitustoumuksista Suomi on pitänyt kiinni. GPE:n tuen jatkamiseen liittyvää suunnittelutyötä tehdään ja keskustelua käydään ulkoministeriössä.

Helsingissä 16.12.2025

Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Tavio